

Cey-Bert R. Gyula (Bangkok):
Lélektani elemzés a magyar
történelem tükrében⁴⁴⁵

A magyarság beteg. Betegségét nem az ország iszonyú külföldi eladósodása, nem az életszínvonal alacsony szintje és további romlása, vagy az egyre súlyosbodó gazdasági nehézségek okozzák. Fő problémája az, hogy lelki beteg.

A sólyom is elpusztul, ha verebeknek szánt kalickába zárják.

Betegségének szimptomái, mint félrevert harangok konganak, jelezve komoly lélektani zavart és az ebből következő benső törést: köztudott, hogy nemzetközi viszonylatban első, vagy előkelő helyen állunk az öngyilkosságok, magzatelhajtások, válások, az ijesztő arányú alkoholfogyasztás és a szándékos gyermektelen házasság, az egykezés vonalán. Mindezt általános erkölcsi romlás kíséri, ami tönkreteszi a családi harmóniát, a becsületes munkához, a társadalomhoz és a nemzethez való viszonyt.

Nincs jövő, nincs remény, nincs Isten! Tótágast állnak az értékek. A pillanat embere lett a magyarság. Nemzeti szabadsága hiányát és jövőbeli kilátástalanságát a pillanat emberének önző és anyagiás céljaival pótolja. Elvesztette hitét saját magában, családjában, közösségében és nemzete jövőjében. Ezért anyagiás céljait a pillanat emberének értékrendszere határozza meg: a legtöbbet a mából a legkevesebb erőfeszítéssel, a legkevesebb munkával (vagy ha lehet, inkább munka nélkül). Nem érdekli a nemzet romlása és pusztulása.

Alig érez szolidaritást elszakított erdélyi vagy felvidéki testvéreivel, akiknek borzalmas problémáiról, alapvető emberi jogaik megfosztásáról, állandó és következetes megalázásáról, kegyetlen kulturális üldöztetéséről passzívan szerez tudomást.

Felvetődik hát a kérdés: elvesztette volna a magyarság nemzeti tartását és hagyományos nemzeti értékeit? Elvitte volna a sors ezt a népet végzete sírjához, ahogyan a nemzetért aggódó nagyjaink gyakran már megjövendölték? Feltartóztathatatlan lenne a végzetünk?

A múlt és múltbéli sikerek szerepe a nemzet érzelmi értékrendszerének alakításában

Minden lelki betegség mögött traumák, drámák, szerencsétlenségek, elveszett vagy összetört illúziók, meg nem valósított, vagy megsemmisített tervek állnak.

Köztudott, hogy az egyes nemzetek és népek– sajátosságaikkal, lélektani felépítésükkel összhangban– olyan legendákat és értékrendszereket alakítottak önmagukról, amelyek az esetleges nemzeti traumákon és drámákon való felülkerekedésben számukra támaszt nyújtanak, meghatározzák kultúrájukat és az egymást követő generációk nemzeti érzéseit, de az önmagukról kialakított kép megfogalmazását is ezek befolyásolják, azt a képet, amelyet mások felé önmagukról próbálnak kivetíteni.

A dinamikus nemzetek olyan területeken próbálják értékrendszereiket kifejleszteni, amelyek számukra a legelőnyösebbek és így vezető vagy felsőbbrendű szerepet vívhatnak ki szomszédaikkal, vagy a világ más népeivel szemben. Ezeknek a kidolgozásában nagy

⁴⁴⁵ *A Zürichi Magyar Történelmi Egyesület Ötödik Magyar Őstörténelmi Találkozó Előadásai és Iratai Altenberg 1990.* Zürichi Magyar Történelmi Egyesület, Budapest–Zürich, 2005. pp. 13-21. ISBN 963 9349 09 7
<https://mek.oszk.hu/06800/06833/06833.pdf>

szerepe van az ősi legendáknak, a nemzeti múltnak. Magyarán: ezek a nemzeti jellem formálói, ezek képezik a nemzeti értékrendszerek érzelmi alapját, szorosan kötődve a nemzeti történelem nagy egyéniségeinek életútjához.

A történelmi egyéniségek – művészek, feltalálók, politikusok, katonai vagy gazdasági vezetők – életének példái bizonyítják a felállított tételek igazát: a nemzeti jelen sikeres építésében, a jövő előkészítésében kétségtelen a nemzeti hősök és a híres egyéniségek döntő szerepe. Még egy olyan, viszonylag rövid nemzeti múlttal rendelkező állam is, mint az Amerikai Egyesült Államok, állandó múltbeli referenciákon keresztül támasztja alá jelenkori politikai és gazdasági törekvéseit, mivel tisztában van azzal, hogy a múlt világos értelmezése és megbecsülése nélkül a nemzeti érzéseknek nem lehet szilárd alapja.

A franciák – például – ugyanúgy büszkék ó-kori kelta-gall, mint a frank vagy a burgundi őseikre. Különösen büszkék tudományos és művészeti múltjukra, valamint jelenkori alkotó és újító képességeikre, ami – szerintük – nagyon sok kreatív területen a világelsőséget biztosítja. Ilyen terület a divat, a kozmetika, a gasztronómia, a politikai-filozófia és a művészetek, mint: irodalom, festészet, szobrászat, filmművészet stb.

A németek és a japánok, miután rendkívül súlyos körülmények között elvesztették a második világháborút, először történelmi referenciáik segítségével kezdték orvosolni hatalmas lelki károsodást szenvedett nemzeti érzékvilágukat. Mindazok ellenére, hogy a háború utáni első történelmi hivatkozásaikat tudományos és művészeti területekre kényszerültek korlátozni, ez a nemzeti trauma feloldásában mégis jelentős mértékben a segítségükre volt. Ezt követően vált tulajdonképpen lehetővé az, hogy nemzeti értékrendszerüket átdolgozzák. Elsődleges nemzeti feladatukká a gazdasági tényezők prioritásával elérendő sikereket tették. Így hatalmas erőfeszítéssel és munkával gazdasági világhatalommá küzdötték fel magukat. Nos, e tény sikerélménye adta vissza nemzeti büszkeségüket, ez gyorsította fel lelki felépülésüket.

Minden nemzeti értékrendszerben és egészséges lélektani fejlődésben – pozitív sikerélményként – fontos szerepet játszik a nemzet kiválóságainak elismerése. Ugyan milyen sikerélményekkel büszkélkedhetünk mi magyarok, akiket a balsors már olyan „régén tép”? Nyert csaták után, vereséggel végződő háborúkkal? Eltiport szabadságharcainkkal? Nemzeti sérelmeink végtelen sorával, ránk szakadt történelmi igazságtalanságok tömegével, szerencsétlenségeink, öngyilkosságaink világcsúcsokat döntő adataival?

Akár a németek, mi is elvesztettük a két világháborút. Ám lelki traumánkra gyógyírt sehol sem sikerült találnunk. Sem a dialektikusan átértékelt, halvaszületett, elvetélt újkori történelmünkben, sem gazdasági törekvéseinkben. Sikerekben gazdag megnyugvás helyett a magyar közéletet a kilátástalanság és a kétségbeesés uralja.

Múlttudatunk és a magyar néplélektan

Utaltunk már arra, hogy a nemzeti múlt eseményei, egyéniségei és eszményei meghatározóként hatnak az egyes népek lelki és érzelmi értékrendszerére. Mindez ránk, magyarokra, talán az általánosnál fokozottabban is érvényes.

Legendáink, történelmünk, irodalmunk, szellemi néprajzunk és népi lélektanunk vázlatos elemzése is elegendő ahhoz, hogy a magyar lélek és jellem tényezőit fölvezöljük. Ezek lehetnek:

- a szabadság és függetlenség eszményének következetes kinyilatkoztatása;
- őseink iránti tisztelet és a büszke emlékezés;
- az egyéni virtus és vitézség felértékelése, s az ebből származtatott nagyfokú individualizmus;
- cselekvéseinkben főként az érzelmi indítatások preferenciája, a racionálisokkal szemben;

- versenyszellem, de a kemény férfiasság eszméjétől a szélsőségekre való hajlam is;
- a „szalmaláng“ hajlam, amikor nagy érzelmi energiák bevetését követően a gyors lankadás tanúi lehetünk;
- vágy a feltűnésre, vezető szerepkörre; és– nemzeti sajátosságainkkal kapcsolatos büszkeség.

Tény azonban, hogy jellemvonásaink összességéből a szabadság és a függetlenség mérhetetlen szeretete, az egyéni virtusra alapuló büszke magatartás, az ősök és ősi hagyományok tisztelete domborodik ki mindenek előtt, amik egyébként végig kísérik legendáinkat és történelmünket. A világhódító Atilla győzelmei, a hun-magyar és honfoglaláskori legendák, az ősiséget védő, azért lázadó óhitű vezérek – István, László és Béla királyunk, Toldi alakja, a török idők végvári hősei, Zrínyi, Bocskay, Thököly, Rákóczi, Petőfi és Kossuth, az első világháborús rossebb bakák és huszárok, a tordai honvédek és az ötvenhatos benzin üveges fiatalok – történelmi szerepüktől és a hozzá kapcsolódó legendáktól függően, egyértelműen tükrözik a magyarság érzelmi jellemvonásait. Ez magyarázza például azt is, hogy a magyar lélekhez mindig is közelebb állt Kossuth szenvedélyessége, Széchenyi evolutív óvatosságánál. Rokonszenvesebben tekint a magyarság Kossuthra, mivel Ő erőteljesebben képviseli a magyar lélekhez közelebb álló virtust, Széchenyi logikus és megfontoltabb racionalizmusával szemben.

Badgisi Hanzala – 19. században élt afgán költő – az ilyen virtusra épülő magatartást így fejezi ki: „A vitézség magva az oroszán szájában lakozik. Így a jó: ha férfi vagy, menj oda és vedd ki bátorsággal. Tiéd lessz a szabadság, a becsület és a dicsőség. Ha nem sikerül: nézz szembe büszkén a halállal.”

Történelme során a magyarság is – emígy afgán módra – gyakran kereste az oroszán szájában vitézségét, s ugyanúgy nézett szembe „büszkén a halállal”. Nos, lehetséges, sok történelmi katasztrófát elkerülhettünk volna, ha nem efféle szélsőséges magatartást követünk, ha nem érzelmeinkre és indulatainkra hallgatunk, hanem a józan ész szabályaira és azok szerint, nemzeti érdekeinknek megfelelően cselekszünk. Egyes történészek úgy vélik, hogy ügyes diplomáciával a tatárjárást vagy akár a török háborúkat nemcsak elkerülhettük volna, hanem az e kor nagyhatalmi, potenciális politikai befolyásával rendelkezők közelségét, akár a magyar érdekek szolgálatába is állíthattuk volna. Érzelmeink és becsületünk azonban harcot parancsolt. Mi vállaltuk ezt és mindkét alkalommal majdnem bele is pusztultunk.

Szabadságszerető „virtusos“ magatartásunknak nemcsak hátrányai voltak, vannak. Sajátos érzelmi beállítottságunkat hasznos és pozitív irányban is kamatoztathatjuk. A „modern virtus“, az egyéni megvalósulás és sikerélmény keresése, az erős versenyszellem, a kezdeményező készség, kedv és erő, a termékeny szellemi kreativitás szabad és demokratikus társadalom kialakításának döntő tényezőjeként is felfogható. Ebben lehet és kell is bízunk. A szabadságra és a függetlenségre való törekvéseink pedig alapvető feltételei a mindenkor demokratikus ideál győzedelmességének.

Sorozatos tragédiáink a 20. században

A magyarság számára a 20. század kedvező előjelek alatt indult. A század elején senki sem merte volna feltételezni, hogy tulajdonképpen a magyar történelem egyik letragikusabb szakasza küszöbén állunk.

A magyarság nagy része úgy érezte, hogy több évszázados küzdelme a szabadságért (1526 óta a magyarság megszakítás nélkül harcolt függetlensége és a szabadsága visszanyeréséért), de különösen az 1848-1849-es szabadságharc áldozatvállalása meghozta számára a békés fejlődést: a magyarság demográfiai görbéje ismét felívelőben volt; a nép kezdte visszanyerni lelki egyensúlyát és optimizmussal tekintett a jövőbe. Ekkor még úgy

nézett ki, hogy az ipari és a technikai fejlődés többé-kevésbé akár hosszabb távon is, biztosítani fogja nemcsak az általános jólétet, hanem a politikai demokrácia alapjait is. Remélhető volt, hogy a magyarság, számára előnyös helyzetbe és elbírálásba kerül nemzetközi síkon, s így alkotóképességét és tehetségét is kedvezően érvényesítheti. Földrajzi adottságaink előnyei is kecsegtettek: a mezőgazdálkodás hatalmas lehetőségei; felívelő ipargazdaságunk számára sokat ígérő nyersanyagbázis; tengeri kikötő stb.

Az első világháború szerencsétlen kimenetele, majd az ezt követő igazságtalan, jogainkat messzemenően sértő „béke-diktátum“ (szerint elvesztettük az ország területének kétharmadát) egy csapásra tette tönkre nemzetünket: felbecsülhetetlen morális és gazdasági veszteséget kényszerített ránk; nemcsak egyetlen megmaradt tengeri kikötőnket veszítettük el, ami felmérhetetlen értéket jelentett volna a továbbiakban külkereskedelmünk számára, hanem elvesztettük iparunkat és nyersanyag-forrásunk legnagyobb részét is.

A politikai veszteség és megrázkódtatás talán még ennél is nagyobb volt. A magyar nép úgy érezte, hogy Európa elárulta és cserbenhagyta. Egyedül maradt, többé senkire sem számíthat. Lelki méreteiben, Trianon traumája megtízszerezte a mohácsi csatavesztését. Nos, ebben a még félig kábult, szinte eszméletlen állapotban szakadt az országra a második világháború, amire gazdaságilag, katonailag és lelkileg egyaránt felkészületlenek voltunk. Igazságszolgáltatást reméltünk naivan és nem értettük meg, hogy igazságunk keresése voltaképpen jelentéktelen, semmit mondó érték a nagyhatalmak hegemónikus törekvéseihez képest. Önző érdekeiktől vezérelve a nagyhatalmakat aligha érdekli a mi igazságunk, egyáltalán az igazságosság.

Köztudott, a második világháború csak súlyosbította előző bukásunkat, Trianon mérhetetlen magyarságmentő igazságtalanságait: az a kevés is elveszett, ami szabadságunkból és függetlenségünkől az első világháború után még megmaradt: országunkat totalitáris rendszer csapatai szállták meg, ránk erőltetve nemcsak a diktatórikus rendszert, hanem a magyarság lelkületével gyökeres ellentétben álló ideológiáját is. Alapjaiban ez támadta meg, most már még erőteljesebben ősi magyar értékrendszerünket. Marxista és sztálinista tanokat állítottak hagyományos magyar és keresztény társadalmi értékeink helyére. Gyanússá vált, óhatatlanul „nacionalistasovinizta“ bélyeget kapott minden, ami magyar és nemzeti. Történelmünket „átértékelték“ és megalázták a magyarság valamennyi rétegét.

A trianoni tragédia után tehát, a második világháborúban való szereplésünkkel, s az utána következőkkel a magyarság érzelmi és lelki értékrendszere legszörnyűbb kimenetelű rombolása vette kezdetét.

Legendáink és történelmünk vész- és gyászharangjai; az ősi magyar legendák és történelem átértékelése, szétrombolása

Ezer éven keresztül a magyarság a hun-magyar és a honfoglalás-kori legendákból, de egyáltalán: történelmének nagyjai példájából merítette nemzeti értékrendszerének legfontosabb meghatározóit. A hunok és Atilla fényes győzelmeire, a honfoglaló magyarok vitéz tetteire való emlékezés gyógyírt jelentett a szenvedő magyar lélek számára történelmünk legnehezebb korszakaiban is.

Történelmünket azonban a marxista ideológia „osztályharccá“ minősítette: egyik oldalon a kizsákmányoló főurakat és főpapokat, a másikon pedig az „elnyomott, jobbággyá súlyosított magyar népet“ mutatta. Így váltak nemzeti nagyjaink feudális főurakká, s helyükben „haladó, osztályharcos“ új hősök kerültek, mint: Budai Nagy Antal, Dózsa, Martinovics, majd később, de velük nem egy sorban az olyanok, mint Kun Béla, Szamuely vagy Rákosi... 1945 után károsnak és nacionalistának minősítettek minden olyan nemzeti értéket, amely a magyarság büszkeségét, nemzeti öntudatát erősítette volna azzal, hogy

„nem egyezik a szocialista ember demokratikus, internacionális és békeszerető nézeteivel“. Legendáink által táplált sajátos magyar néplélek, az ősiség tudata, a virtus és a vitézség, a szabadságszeretet és a büszke magatartásamik a hun-magyar monda világától, ezer éven át vezérelték nemzetünket, erőt és bizakodást adva mind a török idők végvári vitézei, mind Kossuth huszárjai, vagy világháborús honvédeink számára is – veszélyt jelentettek az új ideológia számára. Ezért kellett széttörni és lerombolni minden hasonló tanítást.

A finnugor elmélet, a nyelvi hasonlóságra épített eredet és őshaza elmélete olyan őstörténeti feltevést igyekezett igazolni, ami megdönthette a hun-magyar, vitéz lovas ősök harcos legendáit. Ez a „tudományossá” és hivatalossá kikiáltott elmélet, derék őseink helyére békés, gyámoltalanul szorgalmas halász-vadász ősokeket állított, olyanokat, akik immár nem táplálhatták többé „a magyar nacionalizmus háborgó, rebellis, harcra serkentő, irrendenta lángjait”. Bár köztudott, hogy a finnugor nyelvészeti feltételezés tudományos körökben is vitatott, mégis hivatalosan politikai ideológiává, a magyar őstörténelem pillérévé vált. Ellenségeink– akik még most is területi terjeszkedési törekvéseinket hirdetik, hamisan– nem találhattak volna ki hatásosabb megoldást nemzettudatunk, erkölcsi erőforrásunk szétzilálására, megalázására.

Nyilván mindez teljesen független a finnugor nyelvészeti feltételezések helyességétől, vagy helytelenségétől. Nyelvészeink számára ez további értekezés, vagy szakmai vita tárgya lehet. Hivatalos őstörténeti elméletté való nyilvánítása azonban súlyos hiba, nemcsak azért, mert ez az őstörténelem teljes tudománytalan, hanem mert veszélyesen aláásta nemzeti értékrendszerünk tartó oszlopait is.

Nos, így lett egy nyelvi feltételezésből magyar hagyományokat, magyar lelkeket romboló politika.

Képzeljük el mi történne, ha más népek is csak kizárólag nyelvészeti módszereket követnének eredetük megállapításában, történelmük meghatározásában.

A franciák például, nyelvük szabályait követve, a Latium környéki latinoknál keresnék eredetüket, holott ők a kelta-gall és germán-frank, a burgundi és gót népek keveredését reprezentálják. A bulgárok nyilván, szláv nyelvük szerint, az északi szláv népeknél kell keressék eredetüket– bár valójában török eredetűek.

Sajnálatos, hogy éppen a modern történetírás korszakában szakadt a magyarságra a „tudományosnak” kikiáltott „finnugor eredet” zűrzavaros diktatúrája is, aminek közepette szó sem eshetett valós történelmi forrásainkról: krónikáinkról, népzeneinkről, szellemi és tárgyi, néprajzi és régészeti, vagy akár antropológiai bizonyítékokra alapozott hun-türk-magyar eredetünk igazolására.

Lelkileg beteg lesz és beteggé válhat az a nép, amelynek kitépik ősiségének talajába kapaszkodó gyökereit.

Dialektikusan átértékelt, osztályharccá változtatott történelmünk következő „tudományos bizonyítása” a magyar szabadság és függetlenség fogalmával kapcsolatos. Az új tanítás szerint a magyar nép „ezer éven keresztül nem független és szabad, hanem mindig elnyomott volt. Szabadságát 1945-ben hozták meg a szovjet csapatok“. Megalázott, megtörtént és megfélemlített népünknek kötelessége volt mindezt tudomásul venni. Kötelessége volt megtanulni és koronként ismételtetni a hazug elméleteket, arcátlan szövegeket. Lelki frusztrációját mindez csak súlyosbította.

Reménytelenségünk vészharangjai

A marxizmus könyörtelen szellemi diktatúráját a magyar nép soha nem bírta elviselni. Elkeseredése és haragja, világot megrázó tűzhányóként robbant ki 1956-ban. Népünk akkor is tanúbizonyságát tette az egész világ színe előtt, hogy még élnek az évszázadokon át

dédelgetett értékei, hogy undorral utasít vissza lelki egyensúlyát szétzúzni készülő történelmi kísérleteket.

A magyar történelem sorozatosan visszatérő tragédiája azonban megismétlődött: ámbár tanúbizonyságát tette erkölcsi tisztasásának, bátorságának és szabadságszeretetének, mégis egyedül maradt; hősként kellett elesnie. Afgán módra, büszkén nézett szembe a halállal. Az

1956-osszabadságharc iszonyú tragédiája vészesen megtörte, már-már kioltotta az egyetemes magyar lélek még pislákoló reménységének lángjait. Ugye, Trianon után még reménykedtünk is igazságszolgáltatásban, hogy a „kultúrált Európa” orvosolni fogja majd az elkövetett történelmi hibákat: voltak, akik a második világháború után is hitték, hogy kedvező világpolitikai változás visszaállíthatja szabadságunkat és függetlenségünket. 1956 után elvész minden remény és kihal a hit.

Ez a mindent elárasztó reménytelenség most már végképp megingatta a magyarság lelki egyensúlyát, nagymértékben fokozta súlyos lelki állapotát.

Ha egy nép elveszti hitét a jövőben, ha már nem reménykedik, tagjai önző és anyagias, pillanat-emberekké válnak, ami végülis a közösség lelki és fizikai pusztulásához vezet.

Ezért csökken a magyarság lélekszáma nemcsak Erdélyben, a Felvidéken és a Délvidéken, hanem a trianoni Magyarországon, a Duna-Tisza Közén és a Dunántúlon is.

Közeli szomszédaink– politikai vagy gazdasági nehézségei ellenére– jogos optimizmussal tekintenek nemzeti jövőjük felé. Valamennyien győztesen kerültek ki a második világháborúból. Az egyedüli vesztesek csak mi voltunk.

A győztes nagyhatalmak megerősítették a trianoni diktátum magyarelles döntéseit, sőt még súlyosbították is: újabb területeket veszített az ország. Ausztria és Jugoszlávia kivételével szomszédaink ugyancsak a szovjet érdekközösségbe kerültek, ugyanúgy a Sztálini terror és a kommunista párt diktatúrája alá. De a kommunista hatalomváltás sem Csehszlovákiában, sem Romániában nem okozott olyan súlyos lelki megrázkódtatásokat, mint nálunk. A Trianon által elszakított területek véglegesnek tekintett megszerzése úgymond fájdalomcsillapítóként hatott a csehszlovák és a román lelki sebekre. A Szovjetunió ugyanakkor még szabad kezet adott nekik a kisebbségbe szorított magyar lakosság nemzeti elnyomására és erőszakos asszimilációjára.

Minden bizonnyal egy szabad és demokratikus társadalomban nem kerülhetett volna sor az egy tömbben élő magyar lakosság ilyen nagy arányú elszlovákosítására, illetve elrománosítására. S akkor, miért ne mondjuk ki, hogy a kommunizmus ideálisan megfelelt a szlovák és a román nemzeti érdekek érvényesítésének? Miért ne mondjuk ki, hogy az első és a második világháború következményei egész Európában legjobban és igazságtalanul csak a magyarságot sújtották? Németország ugyan nagyon sok fontos területet elvesztett, sőt még két részre is szakították, de legalább a németység 75%-a szabad maradhatott a Német Szövetségi Köztársaság keretei között. Így rövid idő alatt, igaz kemény és következetes munkával, megteremthette jólétének gazdasági feltételeit. Nagyhatalommá fejlődhetett az az ország, amely visszaadta a német népnek erkölcsi tartását és büszkeségét.

Felvetődik a kérdés: hát mi magyarok, végleg elvesztettük volna nemzeti öntudatunkat és büszkeségünket? Kipusztulunk reménytelenül?

Nem! Emeljük fel a fejünket, halljuk és hallgassunk a vészharangok szavára. Ijesztően konganak:

- A magyarság halálosan beteg!
- A magyarság veszélyben van!

Híd a jövőbe

Úgy tűnik, a szakadék szélén állunk, zuhanás előtt. A jövő a túlparton van.

Azonban gyors és gyökeres változások elindíthatják annak az életmentő hídnak a felépítését, amelyen eljuthatunk, átjuthatunk a jövőbe. Tömören:

- vissza kell szerezni az ország függetlenségét és szabadságát;
- tudatosítani kell a dicső magyar múlt maradandó üzeneteinek, az ősök tiszteletének szükségességét és az igaz magyar értékekre helyezett nemzetközi büszkeségét;
- honosodjon meg újra a magyarságban a Család, a Nemzet és az Isten tisztelete;
- alapozzuk meg az ifjúság nevelését, oktatását valós és maradandó erkölcsi magyar értékekre;
- bízunk a magyar népre sorsának irányítását, hogy megteremthesse számára a gazdasági felemelkedés eszközeit, létének alapjait.

Nos, ebben a hatalmas életmentő, építő munkában kell minden igaz magyarnak megtalálnia egyéni feladatait. Hiszen, a jövőbe vezető híd teherbírását a magyarság ősi lelki értékrendszere és nemzeti céljai közötti harmóniának kell biztosítania. Így bízhatunk abban, hogy újból emelt fővel és felépült lélekkel állhatunk a világ elé, hittel vállalva sorsunkat, a közelgő újabb évezredben szembeszállva annak erőpróbaival, de bízva ünnepnapjainak örömeiben is.

Ebben segíyen bennünket a MAGYAROK ISTENE!

Chiang Mai, 1988. március 15.

P.S.:

Több, mint két évvel ezelőtt íródtak ezek a keserű sorok. Azóta hatalmas változások történtek. 1990 tavaszán, 45 év után szabad választást rendeztek Magyarországon, amelyen a Szovjetuniót szégyenletesen kiszolgáló kommunista párt döntő történelmi vereséget szenvedett. Talán már több optimizmussal tekinthetünk a jövő felé. Talán megmenekülünk. Már fényeket látunk a sötét alagút végén. Kértünk volna a történelmünk sötét alagútjából, vagy a szemben jövő mozdony fényeit látjuk, amely elgázolni készül bennünket? Ezt még nem tudjuk. A félrevert harangok még mindig konganak. A magyar még lelkileg mindig súlyosan beteg és még mindig veszélyben van. Ugyanúgy a Felvidéken, mint a Duna-Tisza közén és különösen Erdélyben, ahol vasdorongokkal és baltákkal próbálják megfélemlíteni és megtörni őket. Ezért úgy érzem, hogy a két és fél évvel ezelőtt leírt aggodó gondolatok és következtetések még ugyanolyan aktuálisak maradtak. A vészharangok még mindig ijesztően konganak. Veszélyben van a magyarság ősi földjén.